

Ukombozi Uliopangwa - Kristo Zawadi Kutoka kwa Mungu

Randolph Dunn

Sura ya 1

Je, kila kitu kilichopo kilitokea tu bila kitu, hata mvuke?

Hubble Constant (sababu inayotumiwa na wanasayansi fulani kupima (kukadiria) upanuzi unaodaiwa kuwa wa ulimwengu) imezunguka 50, ambayo inadokeza kwamba ulimwengu una umri wa miaka bilioni 20 hivi.¹Katika 1999 Darubini ya Anga ya Hubble (HST) ilikadiria kwamba kulikuwa na galaksi bilioni 125 katika ulimwengu, na hivi majuzi kwa kutumia kamera mpya HST imeona galaksi 3,000 zinazoonekana, ambazo ni mara mbili zaidi ya zile zilizoona hapo awali na kamera ya zamani.²Ingawa hatuwezi kuhesabu idadi ya nyota katika galaksi, tunaweza kukadiria idadi ya nyota katika galaksi kama takriban bilioni 100 (100,000,000,000).³Jua ni nyota ya kawaida tu. Nishati yake hufanya michakato yote ya maisha na uso iwezekanavyo. Mabadiliko madogo katika pato lake la nishati yanaweza kuwa na athari kubwa kwa Dunia.⁴Dunia yetu ni moja ya sayari nane na idadi kubwa ya vitu vidogo vinavyozunguka Jua.⁵

Je, inaonekana inawezekana kwamba kitu kikubwa na ngumu na kilichounganishwa kikamilifu kinaweza kutokea tu na kuundwa kutoka kwa chochote?

Biblia inasema “Hapo mwanzo Mungu ('elohiyim-wingi - wa Mungu)⁶aliumba mbingu na nchi na ... wanadamu, mwanamume na

---

¹archive.ncsa.uiuc.edu/Cyberia/Cosmos/ExpandUni.html

²imagine.gsfc.nasa.gov/docs/ask_astro/answers/021127a.html

³curious.astro.cornell.edu/question.php?number=31

⁴Jersey.uoregon.edu/~mstrick/astronomy/Astro_Lectures/sun.html#Intro

⁵nineplanets.org/sol.html

⁶ Lexicon ya Kigiriki ya Thayerna Brown Driver & Briggs Hebrew Lexicon, Woodside Bible Fellowship,

mwanamke” (Mwanzo 1:1 ... 28) Lakini mwanadamu aliumbwa kwa sura ya Mungu “kwa mfano wetu na kwa sura yetu” hivyo walikuwa tofauti na viumbe vingine vyote.

Je, kwa bahati mbaya au kwa mtu asiye na akili angeweza kuratibu ugumu wa kuona, sauti, kunusa, kuonja na kugusa bila kupanga na kubuni kwa kina? Je, umewahi kujiuliza kuhusu sura au mfano wa Mungu? Tunajifunza katika Biblia kwamba Mungu ni upendo, ukweli, mwaminifu, rehema, haki, amani, mtakatifu, mwadilifu, na anaweza kuamua au kufanya maamuzi.

Je, ni rahisi kuamini kwamba ulimwengu mgumu kama huo ulitokea kwa kubuni au kuamini kwamba kila kitu kilitukia tu bila mpango au muundo?

Sura ya 2

Je, Biblia ni ujumbe wa Mungu kwa wanadamu?

"Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Alikuwa pamoja na Mungu hapo mwanzo." (Yohana 1:1-2 NIV)

Wayahudi waliitaja torati, manabii na zaburi kuwa ni maandiko.

“Na itakuwa, atakapoketi katika kiti cha enzi cha ufalme wake, atajiandikia nakala ya torati hii katika kitabu, katika ile iliyo mbele ya makuhani Walawi; nayo itakuwa pamoja naye, naye ataisoma humo siku zote za maisha yake; ili apate kujifunza kumcha Bwana, Mungu wake, na kushika maneno yote ya torati hii na amri hizi, na kuzifanya. (Kumbukumbu la Torati 17:17-18).

“Akawaambia, Haya ndiyo maneno yangu niliyowaambia nilipokuwa nikali pamoja nanyi, ya kwamba ni lazima yatimizwe yote yaliyoandikwa kunihusu mimi katika torati ya Musa, na manabii na zaburi.” (Luka 24:44)

"Zaidi ya yote, mnapaswa kuelewa kwamba hakuna unabii wa Maandiko uliokuja kwa kufasiriwa kwake mwenyewe. Maana unabii

haukuletwa po pote kwa mapenzi ya mwanadamu, bali wanadamu walinena yaliyotoka kwa Mungu, wakiongozwa na Roho Mtakatifu” (2 Petro 1:20-21).

Paulo alisema: “Kila andiko, lenye pumzi ya Mungu, lafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwaongoza, na kwa kuwaadibisha katika haki, ili mtu wa Mungu awe amekamilishwa apate kutenda kila tendo jema.” (2 Timotheo 3:16-17)

"[Yesu] akaenda Nazareti, mahali alipolelewa, na siku ya sabato akaingia katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Naye akasimama kusoma. Akakabidhiwa kitabu cha kukunjwa cha nabii Isaya. Akaifungua, akakuta mahali palipoandikwa: 'Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa uhuru wao, na vipofu kupata kuona tena, kuwafungua walioonewa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa. (Isaya 61:1-2) Kisha akakikunja kile kitabu, akamrudishia mtumishi na kuketi. Macho ya wote waliokuwa katika sinagogi yakamkazia macho, akaanza kuwaambia, Leo andiko hili limetimia masikioni mwenu. Luka 4:16-21 SUV)

Inapaswa kuwa wazi kutokana na maandiko yaliyo juu kwamba Mungu huzungumza na mwanadamu kupitia Neno Lake lililopuliziwa, Biblia?

Sura ya 3

Nani anadhibiti matendo ya mwanadamu?

Je, Mungu huzuia mwanadamu asitende dhambi? Au, je, Shetani humlazimisha mwanadamu kutenda dhambi?

Majibu ya maswali haya yanaweza kupatikana katika somo la Adamu na Hawa katika sura ya tatu ya Mwanzo.

Mungu alimweka mtu, Adamu na Hawa, katika Edeni (paradiso). Kisha akamtia kazini akimuelekeza kutunza (kutunza, kuvaa) na kutunza. Hebu fikiria, wakati huu katika maisha ya mwanadamu, alikuwa mahali pakamilifu na katika uhusiano mkamilifu na Mungu, muumba wake. Kumbuka mtu aliumbwa kwa mfano wa Mungu, kwa mfano si asili yake halisi. Kutunza bustani ya Edeni halikuwa jambo pekee ambalo Mungu

alihitaji kwa Adamu. Mungu aliwaagiza, akawaamuru, Adamu na Hawa wasile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya. "Mna uhuru wa kula matunda ya mti wowote wa bustani, lakini matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya msile kamwe, kwa maana mtakapokula matunda ya mti huo, hakika mtakufa." (Mwanzo 2:16-17 GWT)

"Mungu akawabarikia watu hawa, akawaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi, na kuitiisha, mtawale samaki wa baharini, na ndege warukao, na kila kiumbe chenye kutambaa juu ya nchi." (Mwanzo 1:28 ISV)

Ikiwa Mungu angemuumba mwanadamu bila uwezo wa kufanya maamuzi, Hangempa maagizo yanayomtaka afanye maamuzi, na kutokula matunda ya mti huo, "Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi, na kuitiisha" au kuitunza bustani ya Edeni.

Sasa Adamu na Hawa wanaweza kuwa walitazama tunda la mti wa ujuzi wa mema na mabaya mara nyingi. Haikuwa dhambi kuutazama mti. Lakini waliutazama ule mti kwa njia tofauti wakati Shetani, yule mdanganyifu, katika umbo la nyoka alipouliza "Je! ni kweli Mungu alisema, 'Msile matunda ya mti wowote wa bustani'? ..."Kwa maana Mungu anajua ya kuwa mtakapokula matunda ya mti huo macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya"(Mwanzo 3). Wakati huu walipoangalia ilikuwa na hamu ya kuwa na hekima kama Mungu. Angalia Mungu hakuwajaribu wala hakuwazuia kutamani kuwa na hekima. Kwa kweli, yote yalikuwa juu yao. Walikuwa na chaguo. Wangeweza kusema, "Sitakula." Lakini walichagua kutosheleza tamaa yao ya kujaribu kuwa na hekima kama Mungu na kukubali tamaa yao.

Katika Mwanzo 3:8-10 utaona kwamba baada ya dhambi yao ya uasi, Mungu alizungumza na Adamu. Inatia shaka kwamba hii ilikuwa mara ya kwanza Mungu kusema nao.

Hata hivyo, Adamu na Hawa walitazama [walivutwa] kwenye tunda la mti wa ujuzi wa mema na mabaya, walitaka kuwa na hekima kama Mungu [alivyoshawishiwa] na walielewa kile ambacho Mungu alikuwa ameamuru. Uchaguzi wao wa kuachilia tamaa zao [zinazotungwa] badala ya kumtii Mungu huonyesha wazi kwamba walikuwa na uwezo

wa kufanya maamuzi. Je, Shetani aliwalazimisha kula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya? Hapana! Je, Mungu aliwazuia wasichague kusalimu amri? Hapana! Ilikuwa ni chaguo lao kumtii au kutomtii Mungu.

Karne nyingi baadaye Yakobo alisema “Mtu ajaribiwapo, asiseme, Ninajaribiwa na Mungu; wala yeye mwenyewe hamjaribu mtu. Lakini kila mmoja hujaribiwa na tamaa yake mwenyewe huku akivutwa na kudanganywa. Kisha tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi, na dhambi ikiisha kukomaa huzaa mauti.” (Yakobo 1:13-15 NET) Yakobo alikuwa sahihi.

Walikubali tamaa yao ya kuwa na hekima kama Mungu. Walimwasi Mungu kwa kutoheshimu amri yake! Walitenda dhambi! Hili lilikata uhusiano huo mkamilifu na Mungu wa milele mwenye upendo na huruma. Matokeo yalikuwa makali lakini ya haki. Hatia yao ilikuwa nzito na hakuna kitu ambacho wangeweza kufanya ili kupata njia ya kurudi kwenye uhusiano huo. Mungu alitoa dokezo la jambo alilopanga kutendeka wakati ujao, jambo ambalo lingemruhusu mwanadamu kurudi kwenye uhusiano huo. “Nami nitaweka uadui [uadui] kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako [uzao] na yake; yeye atakuponda kichwa, na wewe utampiga kisigino.” (Mwanzo 3:15 NIV)

Baadaye somo hili litachunguza mpango wa Mungu wa kumkomboa mwanadamu ili aweze kurudi kwenye uhusiano huo mkamilifu wa hapo awali.

Sura ya 4

Mungu anakasirishwa na uovu wa mwanadamu.

Miaka ilipita baada ya Adamu na Hawa kuchagua kutotii na uhusiano wa mwanadamu na Mungu ukazidi kuwa mbaya. Kwa kweli, ikawa isiyovumilika. “BWANA akaona ya kuwa maovu ya mwanadamu ni makubwa duniani na kwamba kila kusudi analowaza moyoni mwake ni baya tu sikuzote. BWANA akaghairi (akajuta – KJV) kwa kuwa amemfanya mwanadamu duniani, jambo hilo likamhuzunisha moyo

wake. Basi, BWANA akasema, Nitamfutulia mbali mwanadamu niliyemuumba juu ya uso wa dunia na juu ya uso wa dunia, na kwa ndege, na juu ya uso wa dunia, na kwa ndege, na juu ya uso wa dunia. nasikitika kwa kuwa nimewafanya.” (Mwanzo 6:5-7).

Lakini kulikuwa na tumaini kwa wanadamu kwa “Nuhu alipata kibali machoni pa Bwana” (Mwanzo 6:8 RSV). “Kwa imani Noa, akiisha kuonywa na Mungu katika habari za mambo yasiyoonekana bado, aliona, akajenga safina [mashua, meli], apate kuokoa watu wa nyumbani mwake; kwa hiyo alihukumu ulimwengu, akawa mrithi wa haki ipatikanayo kwa imani.” (Waebrania 11:7 RSV) Noa alifanya mambo ambayo Mungu hakutamani kufanya hata wakati wale wote waliokuwa karibu naye waliendelea kuishi kwa uovu. Nina hakika ulitambua kwamba Mungu aliwaadhibu waasi na waovu lakini akawahurumia na kuwaokoa wenye haki.

Kufikia hapa tumeona kwamba Mungu alipanga kwa uzao wa mwanadamu, wakati fulani, kuponda kichwa cha mdanganyifu mkuu (mshitaki, Shetani). Aliahidi pia, lakini si lazima kwa wakati huo huo, kuwaadhibu waovu na kuwa na neema na rehema kwa wenye haki.

Sura ya 5

Ahadi ya Mungu Kubariki Mataifa Yote

Takriban miaka 350 baada ya Nuhu na gharika iliyoangamiza wote walio hai isipokuwa Nuhu na familia yake, Ibrahimu alizaliwa na miaka sabini na mitano baadaye Mungu alimwita Ibrahimu. “Bwana akamwambia Abram, Ondoka katika nchi yako, na jamaa zako, na nyumba ya baba yako, uende mpaka nchi nitakayokuonyesha, nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa, na kukubariki, na kulikuza jina lako, nawe utakuwa baraka, na kuwabariki wakubarikio, na kila akulaaniye nitamlaani, na kwa wewe kila jamaa ya dunia itabarikiwa. Basi Abram akaondoka, kama Bwana alivyomwambia.” (Mwanzo 12:1-4 GWT)“(Ibrahimu) alimwamini Mungu, na ikahesabiwa kwake kuwa ni haki.” (Wagalatia 3:6)

Alipotaja familia zote za dunia, ni wazi hakuwa akimaanisha tu taifa la Israeli ambalo lilikuwa linakuja kwa maana linasema familia zote za dunia. “Maandiko Matakatifu yalitangulia kuona kwamba Mungu atawahesabia haki mataifa kwa imani, yakamtangazia Abrahamu Habari Njema, yakisema, Kupitia wewe mataifa yote yatabarikiwa. Ahadi zilinenwa kwa Abrahamu na kwa mzao wake. (Wagalatia 3:8, 16)

Mamia ya miaka yalipita na wazao wa Abrahamu, wanaokadiriwa kuwa zaidi ya wanaume milioni 2, walikuwa watumwa huko Misri. “Mtu mmoja wa ukoo wa Lawi akamchukua mwanamke wa ukoo wa Lawi kuwa mke wake. Alipopata mimba na kupata mtoto wa kiume, alipoona jinsi alivyokuwa mtoto mzuri, akamficha kwa muda wa miezi mitatu.” (Kutoka 2:1-2 CJB) “Tbasi binti Farao akashuka kwenda kwenye Mto Nile kuoga, na watumishi wake walikuwa wakitembea kando ya ukingo wa mto. Alikiona kile kikapu katikati ya matete, akamtuma kijakazi wake kukichukua. Alifungua na kumuona mtoto. Alikuwa akilia, na alimwonea huruma. 'Huyu ni mmoja wa watoto wachanga wa Kiebrania,' alisema. Ndipo dada yake akamwuliza binti Farao, Je! 'Ndiyo, nenda,' akajibu. Na yule msichana akaenda akamchukua mama wa mtoto. Binti Farao akamwambia, Mchukue mtoto huyu, ukaninyonyeshee, nami nitakulipa. Basi, yule mwanamke akamchukua mtoto na kumnyonyesha. Mtoto alipokua, akampeleka kwa binti Farao, naye akawa mwanawe. Akamwita jina lake Musa, akisema, 'Nilimtoa majini.'” (Kutoka 2:5-10 .

“Kwa imani Musa alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mwana wa binti Farao; (Waebrania 11:24-25 NKJV)

“Lakini Musa akakimbia mbele ya Farao, akakaa katika nchi ya Midiani, akaketi karibu na kisima” (Kutoka 2:15). Akiwa amezoezwa katika anasa za ufalme wa Misri Musa alikuwa na umri wa miaka 40 alipokimbia Farao na Misri. Kwa miaka arobaini iliyofuata ya maisha yake ya miaka 120 alikuwa mchungaji duni, taaluma iliyodharauliwa na Wamisri lakini iliyoheshimiwa na Mungu.

“Basi Musa alikuwa akilisha kundi la Yethro mkwewe, kuhani wa Midiani; akaliongoza kundi upande wa magharibi wa jangwa, akafika Horebu, mlima wa Mungu. Malaika wa Bwana akamtokea katika mwali wa moto kutoka katikati ya kijiti; akatazama, na tazama, kile kijiti kilikuwa kinawaka moto, lakini kile kijiti hakikuteketea. Basi, Musa

akasema, Ni lazima nigeuke sasa nione maono haya ya ajabu, kwa nini kile kijiti hakiteketei. Bwana alipoona ya kuwa amegeuka ili atazame, Mungu akamwita kutoka katikati ya kile kijiti, akasema, Musa, Musa! Naye akasema, Mimi hapa. Ndipo akasema, Usikaribie hapa; vua viatu vyako miguuni mwako, kwa maana mahali hapo unaposimama ni nchi takatifu. Tena akasema, Mimi ni Mungu wa baba yako, Mungu wa Ibrahimu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo. Ndipo Musa akauficha uso wake, kwa maana aliogopa kumwangukia Mungu.” (Kutoka 3:1-6 NASU)

“BWANA akasema, Nimeyaona mateso ya watu wangu walioko Misri, nami nimekisikia kilio chao kwa ajili ya wasimamizi wao; nayajua mateso yao, nami nimeshuka ili niwaokoe na mikono ya Wamisri;

“Farao alipowaacha watu waende zao, Mungu hakuwaongoza katika njia ya nchi ya Wafilisti, ijapokuwa njia hiyo ilikuwa fupi, kwa maana Mungu alisema, ‘Ikiwa watakabiliana na vita, huenda wakabadili nia zao na kurudi Misri. Kwa hiyo, Mungu akawaongoza watu kuzunguka njia ya jangwa kuelekea Bahari ya Shamu.” (Kutoka 13:17-18) Lakini Farao, akitaka kuwafanya Waisraeli wawe watumwa, akabadili nia yake na kuwafuatia akiwa na jeshi lake lenye nguvu “Musa akawajibu, Msiogope; Simama imara utaona ukombozi ambao Bwana atakuletea leo. Wamisri unaowaona leo hutawaona tena. Bwana atakupigania; mnapaswa kunyamaza tu.’... Lakini Bwana akasema, ‘Wamisri watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana nitakapopata utukufu kwa Farao, na magari yake ya vita na wapanda farasi wake.’ ... Maji yakarudi na kufunika magari ya vita na wapanda farasi - jeshi lote la Farao ambalo lilikuwa limewafuata Waisraeli ndani ya bahari. Hakuna hata mmoja wao aliyenusurika.” (Kutoka 14:13-14; 17; 14:28 NIV)

Walipokuwa wakiendelea na safari yao kuelekea nchi ambayo Mungu aliahidi kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, walifika kwenye Mlima Sinai. Walipotoka Misri, walikuwa watumwa wanaoishi chini ya sheria na uongozi wa Misri lakini sasa walihitaji kuwa taifa. Hapa Mungu kupitia Musa aliwapa amri nyingi (kutia ndani zile zinazojulikana kwa kawaida kuwa Amri Kumi), kanuni, na kanuni za kuwatawala walipokuwa wakichukua mahali pao kati ya mataifa mengine. Sheria hizi zilileta ufahamu wa dhambi. Hivyo “sheria ilikuwa kiongozi [mkufunzi-(ASV);

mlinzi-(RSV); mlezi-(ESV))] ili kutuleta kwa Kristo, ili tuhesabiwe haki kwa imani. (Wagalatia 3:24 KJV)

Je, huyu mpaji-sheria, Musa [uzao wa Abrahamu], ndiye mtu ambaye angebariki familia zote za dunia? HAPANA. Musa hakuwa Masihi.

Sura ya 6

Sheria na Agano

Musa alikufa bila kuingia katika nchi iliyoahidiwa kwa Ibrahimu kama alivyojipatia sifa kwa yale ambayo Mungu alifanya alipopiga mwamba kwa maji. Mungu kupitia Musa hakubariki mataifa yote - taifa la Israeli pekee. Yoshua akawa kiongozi wa Mungu kwao. Mtu anaweza kusoma yote kuhusu mitihani na mateso ya Wana wa Israili, kizazi cha Ibrahim kutoka kwa mwana wa ahadi, Isaka. Vilikuwa vita vya kudumu kwao kuishi kwa uaminifu kwa Mungu. Waliruhusu mara kwa mara matamano yao yawapoteze. Lakini Mungu aliwakaribisha sikuzote walipotambua uovu wao, wakatubu na kurejea kushika amri zake. Sheria iliyotolewa na Mungu kupitia Musa haikutoa msamaha wowote; ilielekeza tu kwa mkombozi, Masihi (Kristo wa Kiyunani), ambaye angekuja Angemwoko mwanadamu kutoka kwa dhambi zake.

“BWANA, Mungu wako, atakuondokeshea nabii katika jamaa zako kama mimi, nawe umsikilize yeye. Nitawaondokeshea nabii miongoni mwa jamaa zao kama wewe, nami nitaweka maneno yangu kinywani mwake, apate kuwaeleza yote niliyowaamuru; lakini mtu asiposikiliza maneno hayo atakayonena nabii huyo kwa jina langu, nitampa hesabu. (Kumbukumbu la Torati 18:15, 18-19 ISV)

Je, wewe ni kama Wana wa Israili wanaorushwa kila mara na vishawishi, wakati fulani wakikubali na kuhitaji msamaha?

Sura ya 7

Agano Jipya

Tazama, siku zinakuja, asema Bwana, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda, si sawasawa na agano lile nililofanya na baba zao siku ile. hiyonaliwashika mkono ili kuwatoa katika nchi ya Misri.” (Yeremia 31:31-32)

“Mmekuja kwa Mungu, mwamuzi wa watu wote, kwa roho za wenye haki waliokamilishwa, kwa Yesu mjumbe wa agano jipya.” (Waebrania 12:23-24)

"Kwa hiyo yeye (Kristo) ndiye mjumbe wa agano jipya, ili wale walioitwa wapate urithi wa milele ulioahidiwa. (Waebrania 9:15).

Je, mtu anaitwaje na ni nini kinapaswa kufanywa ili kupokea ahadi hii ya uzima wa milele?

“Haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi. Kwa sababu hiyo, Kristo alipokuja ulimwenguni, alisema, ‘Dhabihu na matoleo hukutaka, bali mwili umeniandalia, na hukupendezwa na sadaka za kuteketezwa na za dhambi. Ndipo nikasema, Tazama, nimekuja kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu, kama ilivyoandikwa juu yangu katika gombo la kitabu, Aliposema hapo juu, Hukutamani wala hukupendezwa na dhabihu na dhabihu na sadaka za kuteketezwa na za dhambi (hizi hutolewa kwa mujibu wa sheria), kisha akaongeza, Tazama, nimekuja kufanya mapenzi yako. Analitangua la kwanza ili kulithibitisha la pili na katika mapenzi hayo tumetakaswa [kufanywa watakatifu - NIV] kwa toleo la mwili wa Yesu Kristo mara moja tu. (Waebrania 10:4-10).)

“Kwa habari ya wokovu huo, manabii walionena habari za neema itakayowajia ninyi, walichunguza sana na kwa uangalifu mwingi, wakitafuta kujua wakati na matukio ambayo Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao aliwaambia, alipoyatabiri mateso ya Kristo na utukufu utakaokuwapo baadaye. malaika wanatamani sana kuchunguza mambo haya.” (1 Petro 1:10-12)

"Unaona, kwa wakati ufaao, tulipokuwa bado hatuna nguvu, Kristo alikufa kwa ajili ya waovu. Ni mara chache sana mtu atakufa kwa ajili ya mtu mwadilifu, ingawa huenda mtu akathubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema. Lakini Mungu aonyesha pendo lake yeye mwenyewe kwetu

sisi, kwa hili, tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.” (Warumi 5:6-8 NIV)

“Akatwaa mkate, akashukuru, akaumega, akawapa, akisema, Huu ni mwili wangu unaotolewa kwa ajili yenu, fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu. Vivyo hivyo, baada ya chakula cha jioni, akakitwaa kikombe, akisema, Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu, inayomwagika kwa ajili yenu.” (Luka 22:19-20 , NW.)

Kwa hiyo, kumwagwa kwa damu ya Kristo, kutolewa kwa uhai na mwili wake kama dhabihu ya upatanisho kwa kusulubiwa, na kufufuka kwake kutoka kaburini kulianzisha Agano Jipya. Sadaka hii ya damu, sadaka ya dhambi, ya Mungu mwenye mwili hutoa kile ambacho sadaka ya dhambi ya damu ya mafahali na mbuzi ya agano iliyotolewa na Mungu kupitia Musa haikuweza kufanya. Kristo hakubaki mfu (mwili wake wa kimwili haukuona uharibifu; yaani, kuoza na kurudi mavumbini. Zaburi 16:10) Mungu alipomfufua kutoka kaburini na hivyo kushinda mshiko pekee wa Shetani kwa mwanadamu. Kwa hiyo Kristo, mzao wa Adamu, aliponda kichwa cha Shetani aliporudishwa kwenye uhai, akafufuka, na hivyo akawa mshindi juu ya kifo. "Nami nitaweka uadui [uadui] kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako [uzao] na yake; yeye atakuponda kichwa, na wewe utampiga kisigino.” (Mwanzo 3:15 NIV)

Je, dhabihu ya upatanisho ya Kristo inatoa msamaha kwa kila mtu au kwa wale tu wanaochagua kumkubali Yeye na zawadi Yake ya bure ya wokovu?

Mungu aliahidi Abrahamu, Isaka, na Yakobo kwamba wazao wao wangepewa nchi inayotiririka maziwa na asali, Nchi ya Ahadi ya kidunia. Ahadi hiyo ilitimizwa baada ya kuacha utumwa wa Misri na kukubali agano la Mungu kupitia Musa na dhabihu za damu ya kondoo na “ng’ombe-dume na mbuzi.” Hata hivyo, ni wale tu walioweka tumaini lao kwa Mungu kupitia utii na kubaki waaminifu ndio walioruhusiwa kuingia katika Nchi yao ya Ahadi.

Kwa mamia ya miaka, walifikia kilele kikubwa wakiwa waaminifu kwa Mungu kwa kushika amri zake na kuzama kwa kina kirefu walipomwasi Mungu kwa kufuata njia za ulimwengu unaowazunguka. Hata hivyo,

Mungu alikuwa mwaminifu sikuzote kuwakubali walipokiri dhambi zao, wakatubu uovu wao, na kuomba rehema na msamaha wa Mungu.

Ahadi ya Mungu kwa Abrahamu kwamba “uzao” wake ungebariki mataifa yote ilifika kwa kuzaliwa kwa Yesu kwa njia ya Roho Mtakatifu kupitia kwa Mariamu. Utimizo wa unabii wote, maisha Yake, miujiza, na ushuhuda wa mtu aliyejionea, na mashahidi fulani wa kilimwengu, wasio Wakristo, au Waroma, huacha bila shaka dai Lake la kuwa “Mwana wa Mungu na Mwana wa Adamu.”

“Kwa maana kwa kuwa torati (Agano la Kale) ina kivuli tu cha mema yatakayokuwa, badala ya sura halisi ya mambo haya halisi, haiwezi kamwe kuwafanya wakamilifu wale wanaokaribia kwa dhabihu zile zile zinazotolewa kila mwaka; kama sivyo, hangalikoma kutolewa; kwa maana hao waabuduo, wakiisha kutakaswa mara moja tu, wasingekuwa na fahamu tena ya dhambi; damu ya mafahali na mbuzi ili kuondoa dhambi.

“Basi, Kristo alipokuja ulimwenguni, alisema, Dhabihu na matoleo hukutaka, bali mwili umeniandalia, na sadaka za kuteketezwa na za dhambi hukupendezwa nazo. Ndipo nikasema, Tazama, nimekuja kufanya mapenzi yako, Ee Mungu, kama ilivyoandikwa juu yangu katika gombo la chuo.

“Aliposema hapo juu, Hukutamani, wala hukupendezwa na dhabihu na dhabihu na sadaka za kuteketezwa na sadaka za dhambi (hizi hutolewa kwa mujibu wa sheria), ndipo akaongeza, Tazama, nimekuja niyafanye mapenzi yako.

“Na kila kuhani husimama kila siku katika utumishi wake, akitoa dhabihu zile zile mara kwa mara, zisizoweza kamwe kuondoa dhambi. siku hizi, asema Bwana; nitaweka sheria zangu mioyoni mwao, na katika nia zao nitaziandika.” (Waebrania 10:1-16)

“Kisha anaongeza, 'Sitaweka tena dhambi zao na uasi wao dhidi yao.' Dhambi zinaposamehewa, hakuna haja tena ya kutoa dhabihu kwa ajili ya dhambi. Ndugu zangu, kwa ajili ya damu ya Yesu sasa tunaweza kuingia patakatifu kwa ujasiri.” (Waebrania 10:17-19 GWT) Agano Jipya lilikuja na dhabihu ya damu ya Yesu wa Nazareti, mtu asiye na mawaa au mawaa ya dhambi, “Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi

ya ulimwengu!” Wakristo hukumbuka dhabihu ya upatanisho ya Kristo kwa kushiriki ikiwa kile kinachojulikana kwa kawaida kuwa Meza ya Bwana.

Sura ya 8

Zawadi ya Bure ya Wokovu

Kama inavyoonyeshwa katika uumbaji wa Adamu na Hawa, mwanadamu alipewa uwezo wa kuchagua na kufanya maamuzi. Hili pia linathibitishwa na Wana wa Israeli, wale ambao Mungu aliwachagua kumleta Kristo ulimwenguni, walikuwa wakichagua mara kwa mara kujifurahisha nafsi hivyo kuasi dhidi ya Mungu na kisha kupata matokeo. Paulo anatuambia, “Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.” (Warumi 6:23 KJV) Adamu na Hawa walijifunza somo hili kwa njia ngumu.

Wale wanaochagua kuwa sehemu ya Agano Jipya la Yesu, wale walio ndani ya Kristo, wanapokea wokovu, msamaha wa dhambi kwa damu inayosafisha ya Kristo, na uzima wa milele katika Nchi ya Ahadi ya kiroho.

"Hakuna mtu mwingine anayeweza kutuokoa. Kwa kweli, tunaweza kuokolewa tu kwa nguvu za yeye aitwaye Yesu na sio na mtu mwingine yeyote." (Matendo 4:12 GWT)

“Kwa maana sionei haya Injili [Kristo (rd)]; ni uweza wa Mungu uuletao wokovu, kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia, kwa maana haki ya Mungu inadhihirishwa ndani yake.” (Warumi 1:16-17)

Kwa hiyo, sisi sote tumefanya dhambi. Kristo ndiye sadaka yetu ya dhambi. Injili, KRISTO ALIYEFUFUKA, ni nguvu ya wokovu, msamaha wa dhambi.

A. Basi, huyu Kristo ni nani, Yesu wa Nazareti?

- “Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.” (Yohana 1:1)
- “Alikuwako ulimwenguni, na kwa yeye ulimwengu ulifanyika, wala ulimwengu haukumtambua.” (Yohana 1:10 NKJV)
- “Neno alifanyika mwanadamu, akakaa kwetu, tukauona utukufu wake, utukufu ambao Baba anashiriki pamoja na Mwanawe pekee, utukufu uliojaa wema. na ukweli.” (Yohana 1:14 GWT)
- “Ijapokuwa alikuwa katika umbo la Mungu na sawa na Mungu, hakujifaidisha na usawa huo, bali alijiondolea nafsi yake kwa kuchukua umbo la mtumishi, kwa kuwa kama wanadamu wengine, kwa kuwa na sura ya kibinadamu. Alijinyenyekeza kwa kuwa mtii hata mauti, mauti ya msalaba.” (Philippians 2:6-8-GWT)
- “Kesho yake Yohana akamwona Yesu anakuja kwake, akasema, Tazama! Mwanakondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu! Huyu ndiye niliyenena habari zake kwamba, “Baada yangu anakuja mtu ambaye amekuwa mbele yangu kwa maana alikuwa kabla yangu.” (Yohana 1:29-30)
- “Naye alipokwisha kubatizwa, mara Yesu akapanda kutoka majini; na tazama, mbingu zikamfunukia, naye aliona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa na kutua juu yake.” (Mathayo 3:16 NKJV)
- “Yesu alipofika pande za Kaisaria Filipi, akawauliza wanafunzi wake, Watu hunena Mwana wa Adamu kuwa ni nani? Wakamjibu, Wengine husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine Eliya, wengine Yereimia au mmoja wa manabii. Akawauliza, Na ninyi mwasema mimi ni nani? Simoni Petro akajibu, Wewe ndiwe Masiya, Mwana wa Mungu aliye hai! Yesu akamjibu, ‘Simoni mwana wa Yona, umebarikiwa! Hakuna mwanadamu aliyekufunulia hili, bali Baba yangu aliye mbinguni ndiye aliyekufunulia.’ (Mathayo 16:13-18) GWT.
- “Kwakuna Mungu mmoja na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu, ya Mwanadamu Kristo Yesu, ambaye alijitoa

mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya wote.” (1 Timotheo 2:5-6 NKJV)

- Maana katika yeye unakaa utimilifu wote wa Mungu, kwa jinsi ya kimwili.” (Wakolosai 2:9 NKJV)

B. Kwa nini mwanadamu anahitaji mpatanishi?

- “Maovu yenu yamewafarikisha ninyi na Mungu wenu, na dhambi zenu zimefichwa *Yakembele* yako, ili hata asisikie.” (Isaya 59:2)
- “Nayasema haya katika hali ya kibinadamu, kwa kuwa ninyi ni dhafi katika utu wenu wa asili, kama vile mlivyovitoa viungo vyenu katika utumwa wa uchafu na uovu unaoongezeka siku zote; kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Warumi 6:19-23)
- “Wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu; na kuhesabiwa haki bure kwa neema yake kwa njia ya ukombozi ulioletwa na Kristo Yesu. Mungu alimtoa kama dhabihu ya upatanisho, kwa njia ya imani katika damu yake.” (Warumi 3:23-25 NIV)
- “Au hamjui ya kuwa wadhhalimu hawataurithi ufalme wa Mungu? wala walawiti [wapotoshaji wa kingono (RSV)], wala wezi, wala wachoyo [wenye pupa (NIV)], wala walevi, wala watukanaji [wachongezi (NIV)], wala wanyang'anyi [walaghai (NIV))] hawatarithi ufalme wa Mungu.” (1 Wakorintho 6:9-10)
- "Watoto wangu wapendwa, nawaandikia haya ili kwamba msitende dhambi. Lakini mtu akitenda dhambi tunaye asemaye na Baba kwa utetezi wetu, yaani, Yesu Kristo, Mwenye Haki, ndiye dhabihu ya kipatanisho kwa dhambi zetu." (1 Yohana 2:1-2)
- “Injili ya Kristo, kwa maana ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia. (Warumi 1:16 NKJV)

- "Kwa maana Mungu ni mmoja, na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, mwanadamu Kristo Yesu, ambaye alijitoa mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya wote." (1 Timotheo 2:5-6)

C. Injili ya Kristo ni nini?

- "Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu." (Yohana 1:1-2 NKJV)
- "Na ijulikane kwenu ninyi nyote, na kwa watu wote wa Israeli, ya kuwa kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha, ambaye Mungu alimfufua katika wafu, kwa huyo mtu huyu anasimama hapa mbele yenu mzima, mzima. **Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote**[huyo ni Kristo (rd)], kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo." (Matendo 4:10-12)
- "Katika yeye huyo, kwa damu yake, tunao ukombozi wetu, masamaha ya dhambi, sawasawa na wingi wa neema yake." (Waefeso 1:7-8)
- "[Wote] wanahesabiwa haki bure kwa neema yake, kwa njia ya ukombozi uliokuja kwa njia ya Kristo Yesu. Mungu alimtoa awe dhabihu ya upatanisho, kwa njia ya imani katika damu yake. (Warumi 3:24-25 NIV)
- "Tena, ndugu zangu, nawaarifu ile injili niliyowahubiri; ambayo nanyi mliipokea, na ambayo mnasimama ndani yake; ambayo kwa hiyo mnaokolewa; ikiwa mnalishika sana lile neno nililowahubiri; isipokuwa mliamini bure; kwa maana niliwapa ninyi kwanza yale niliyoyapokea mimi; ya kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu kama yanenavyo maandiko, na ya kwamba alizikwa, na siku ya tatu alifufuka." (1 Wakorintho 15:1-4)
- "Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; ya kale yamepita tazama! Haya yote yametoka kwa Mungu, aliyetupatanisha sisi na nafsi yake kwa Kristo, naye alitupa huduma ya upatanisho, yaani, Mungu alikuwa

akiupatanisha ulimwengu na nafsi yake katika Kristo, bila kuzihesabu dhambi za wanadamu; naye ametia ndani yetu neno la upatanisho. (2 Wakorintho 5:17-19)

D. Mtu anapatanishwaje tena na uhusiano na Mungu?

- “Petro akamwambia Yesu ... Alipokuwa bado anasema, wingu jeupe likawafunika, na sauti kutoka katika hilo wingu ikasema, Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye, msikilizeni yeye [msikieni yeye (KJV)]!
- "Basi watamwombaje yeye ambaye hawakumwamini? Na watamwaminije yeye ambaye hawakusikia?" (Warumi 10:14)
- “Basi Filippo akamkimbia, akamsikia akisoma nabii Isaya, akasema, Je! Akasema, nitawezaje mtu asiponiongoza? Akamwomba Filippo apande juu, aketi pamoja naye. (Matendo 8:30-31)
- “Bila imani [imani katika matendo] *nihaiwezekani* kupendeza *Yeye*, kwa maana mtu amwendeaye Mungu lazima aamini kwamba yeye yuko, *nahiyo* Yeye ni mlipaji wa wale wanaomtafuta kwa bidii.” (Waebrania 11:6)
- "Mtakufa katika dhambi zenu; kwa maana msipoamini ya kuwa mimi ndiye, mtakufa katika dhambi zenu." (Yohana 8:24 NKJV)
- “Lakini usipomgeukia Mungu na kubadili njia yako ya kufikiri na kutenda [kutubu (NKJV)], basi na wewe pia, mtakufa nyote. Je, vipi kuhusu wale watu 18 waliokufa wakati mnara wa Siloamu ulipoangukia juu yao? Je, unafikiri kwamba walikuwa wenye dhambi zaidi kuliko watu wengine waliokuwa wakiishi Yerusalemu? La! Ninaweza kuhakikisha kwamba hawakuwa hivyo. Lakini usipotubu [kugeuka] kwa Mungu, basi (NKJV) unawaza na kubadilika. pia, wote watakufa.” (Luka 13:3-5 GWT)
- “Neno hilo li karibu nawe, katika kinywa chako na moyoni mwako (yaani, neno la imani tunalohubiri): kwamba, ukimkiri Yesu kwa kinywa chako ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni mwako ya kuwa Mungu alimfufua katika wafu, utaokoka. Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki [anapoweka

tumaini lake kwa Mungu kupitia utii] na kwa kinywa hukiri hata kupata wokovu.” (Warumi 10:8-10)

- “Hata tulipokuwa wafu kwa sababu ya dhambi zetu, alituhuisha pamoja na Kristo, (mmeokolewa kwa neema)” (Waefeso 2:5).
- "Je, hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti yake? Tulipobatizwa katika mauti yake, tuliwekwa kaburini pamoja naye (tuliifia dhambi na kuzikwa, tukazamishwa)." (Warumi 6:3-4 GWT)
- "Kama vile Kristo alivyofufuliwa kutoka kwa kifo na kurudi kwenye uzima kwa nguvu ya utukufu wa Baba, vivyo hivyo na sisi tunapaswa kuishi maisha mapya. Ikiwa tumeunganishwa pamoja naye katika kifo kama chake, bila shaka tutaunganishwa naye wakati tutakapofufuliwa kama yeye. Tunajua kwamba mtu ambaye tulikuwa alisulubishwa pamoja naye ili kukomesha dhambi katika miili yetu. dhambi.” (Warumi 6:4-7 GWT)

E. Kuishi Aina Mpya ya Maisha Katika Kristo

Mafundisho yafuatayo ya Kristo kama yalivyoandikwa katika Mathayo sura ya 5-7 yanafunua mengi kuhusu kuishi ndani ya Kristo (hakuna jaribio lolote lililofanywa kuorodhesha kila kitu kilichorekodiwa).

Tofauti kati ya Mapokeo na Agano Jipya - 6:1-18

1. Onyesha haki yako mbele ya mwanadamu dhidi ya - Mwabudu Mungu katika Moyo wako
2. Tahadhari katika kutoa - dhidi ya - Toa kwa siri, ukimheshimu Mungu
3. Omba ili kuwavutia wengine - dhidi ya - Maombi ni kuwa kwa Mungu
4. Tahadhari juu ya haki yako - dhidi ya Mungu ni Mtakatifu - si mwanadamu

Tofauti kati ya Agano la Kale na Agano Jipya - Mathayo 6:21-48

1. Usiue dhidi ya– Usitunze hasira, matusi, dharau au chuki
2. Toa dhidi ya– Patanisha tofauti na ndugu kabla ya kutoa
3. Usizini dhidi ya– Usimtazame mtu kwa hamu ya kufanya ngono
4. Lipiza kisasi dhidi ya mkosaji- Ruhusu Mungu alipize kisasi
5. Mchukie adui yako dhidi ya - Tenda wema kwa wote hata adui zako

Maisha ya Kiroho ya Agano Jipya - 6:19-7:27

1. Jua unamhitaji Mungu
2. Dumisha roho ya upole
3. Jitahidi kuona haki inadumishwa
4. Onyesha huruma
5. Weka mawazo safi
6. Kukuza amani
7. Kubali kuteswa kwa kufanya mema
8. Ruhusu uhusiano wako na Mungu kuwa dhahiri
9. Wafundishe wengine kushika mafundisho yote ya Mungu
10. Jihadharini na kujiepusha na kufundisha mapokeo kama neno la Mungu
11. Mtegemee Mwenyezi Mungu, na si kwa wingi wa mali zinazoharibika
12. Kuwa mwangalifu kile unachoingiza akilini mwako kupitia macho yako
13. Haiwezekani mtu kumtegemea Mungu na mali yake.
14. Maisha ni zaidi ya vitu
15. Tanguliza uadilifu na haki - Mungu hushughulikia mengine
16. Usiwe mkosoaji wa wengine - wewe pia umetiwa madoa na dhambi
17. Wale wanaotafuta haki kwa bidii wataipata
18. Mwenyezi Mungu huwapa waombao
19. Mjue Mwenyezi Mungu na utamtambua mnafiki na matendo yake
20. Mungu huwatambua wale wanaofanya mapenzi yake - si wale wanaosema wanafanya

F. Muhtasari Wa Jinsi Ya Kuingia Katika Kristo

Sikia

- Jifunze kwa bidii na usome kile ambacho Kristo na mitume wake walihubiri kwa maana wao ni Maneno ya uzima.

Elewa

- Watu wote ni wenye dhambi, kwa kuwa wameasi amri za haki za Mungu.
- Nimetenda dhambi na siishi sawasawa na maagizo ya Mungu.
- Dhambi zangu zitasababisha kifo changu cha milele.
- Lazima nisamehewe ili nipate uzima wa milele pamoja na Mungu.
- Kristo, sadaka ya dhambi inayofanya upatanisho, ndiye njia pekee ya mimi kusamehewa dhambi zangu zote.

Amini kwamba Kristo ni Mungu ambaye anataka kusamehe

- Yesu wkama na alivyo Mungu aliyekuja duniani katika mwili kama Yesu wa Nazareti na akaishi kati ya wanadamu.
- Yesu kwa hiari alitoa maisha yake ya kimwili kwa kusulubishwa - dhabihu kamilifu ya kumsamehe mwanadamu dhambi zake.
- Alizikwa, akafufuka kutoka kaburini siku ya tatu, na akawatokea mamia ya wanafunzi wake.
- Alipaa tena mbinguni pamoja na Baba.

Tubu

- Badilisha maisha yangu kutoka kwa dhambi na uasi hadi uaminifu na utii.

Ungama

- Kukiri mbele ya wengine kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.

Kufa

- Yafishe maisha yangu ya zamani, ya dhambi, ya kidunia.

Azikwe

- Kwa kuwa maisha yako ya kidunia yamekufa zike ndani ya Kristo katika kaburi la ubatizo kwa kuzamishwa ndani ya maji.

Pokea

- Kufuatia kifo chako cha dhambi na kuzikwa katika kifo cha Kristo, Mungu anakufufua na kuwa kiumbe kipya cha kiroho, anakupa Roho Mtakatifu, na kukuweka ndani ya Mwili wa Kristo, kanisa.

Ishi

- Endelea kuishi kwa uthabiti na utii kwa Kristo, dhabihu ya damu inayosamehe dhambi, na itaendelea kuwasafisha wote wanaoishi kwa utii kwa njia ya imani na tumaini kutoka kwa moyo uliotubu. Uko NDANI ya Kristo mtumishi wa kufanya mapenzi ya Mungu.

G. Je, una uhakika kabisa kwamba ungeishi milele na Yesu Kristo Mbinguni ikiwa ungekufa leo/usiku wa leo?

- "Nimewaandikia ninyi mambo haya, ili mjue ya kuwa mna uzima wa milele, ninyi mnaoliamini jina la Mwana wa Mungu." (1 Yohana 5:13)
- "Kwa sababu hiyo [Yesu] niliwaambia ya kwamba mtakufa kwa sababu ya dhambi zenu, msipoamini kwamba mimi ndiye, mtakufa kwa sababu ya dhambi zenu. (Yohana 8:24 GWT)

Leo ni siku ya maamuzi!

Uamuzi ni wako!

Utachagua nini?

Uzima wa Milele

“Wale wanaosikiliza ninayosema na kumwamini yeye aliyenituma watakuwa na uzima wa milele. Hawatahukumiwa kwa sababu wamekwisha kupita kutoka kifo na kuingia uzimani.” Naweza kusema hakika: Saa inakuja (na sasa ipo) ambayo wafu wataisikia sauti ya Mwana wa Mungu na wale wanaoitikia watakuwa hai.” (Yohana 5:24-25 GWT)

au

Kifo cha Milele

“Atafanya hivyo wakati Bwana Yesu atakapofunuliwa, *kujakutoka* mbinguni pamoja na malaika zake wenye nguvu katika mwali wa moto. Atalipiza kisasi kwa wale wanaokataa kumkiri Mungu na wale wanaokataa kuitikia [kutii (NIV)] kwa Habari Njema [Injili (NKJV)] juu ya Bwana wetu Yesu. Watapata adhabu kwa kuangamizwa milele, kwa kutengwa na uwepo wa Bwana na kutoka kwa utukufu wa uweza wake. (2 Wathesalonike 1:7-10 GWT)

Maswali

1. Mchanganyiko wa ulimwengu zaidi ya mawazo ulikuwa
  - a. ____ Papo hapo na kwa bahati ilikuwepo
  - b. ____ iliyopangwa na iliyoundwa kwa njia tata

2. Mwanadamu aliumbwa kwa mfano wa Mungu kwa hiyo mwanadamu
  - a. ____ ana uwezo wa kuchagua na kuamua
  - b. ____ anaweza tu kufanya kama alivyopangiwa kufanya

3. Mungu alimpa Adamu maagizo gani afanye alipokuwa Edeni?
  - a. ____ Tunza, tunza, bustani ya Edeni
  - b. ____ Kutokula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya
  - c. ____ Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi, na kuitiisha
  - d. ____ Yote hapo juu

4. Adamu na Hawa walimsikiliza Shetani na wakakubali tamaa zao
T ____ F ____

5. Maandiko yote, Biblia, yametoka kwa Mungu na yameandikwa kwa ajili ya mwanadamu kusoma na kuelewa mapenzi ya Mungu kwa mwanadamu kuishi kwa kumpendeza Mungu.
T. _____ F. _____
6. Dhambi hutokea wakati mtu:
a. _____ Kujaribiwa, kuvutiwa, na kunaswa na matamano
b. _____ Hukubali majaribu ya matamano yake
7. Adamu na Hawa hawakupata matokeo yoyote kwa ajili ya dhambi zao?
T. _____ F. _____
8. Katika wakati wa Nuhu kutokana na uovu wa mwanadamu Mungu aliwaangamiza kabisa wanadamu wote isipokuwa tu:
a. _____ Adamu na Hawa
b. _____ Nuhu na familia yake
c. _____ Ibrahimu na familia yake
9. Mungu alimwahidi Ibrahimu hivyo
a. _____ Wana wa Israeli walichaguliwa kupata uzima wa milele
b. _____ Mataifa walihukumiwa kifo cha milele
c. _____ Watu wa mataifa yote bila kujali rangi wangebarikiwa
10. Mungu aliingia katika uhusiano wa agano na Musa na Wana wa Israeli?
T. _____ F. _____
11. Musa hangeweza kuingia katika nchi aliyoahidiwa Abrahamu kwa sababu alijitwalia heshima badala ya kumpa Mungu utukufu.
T. _____ F. _____
12. Sadaka za wanyama za fahali na mbuzi zilizotolewa kwa Mungu na Wana wa Israeli zilikuwa ni za kuwasamehe dhambi zao?
T. _____ F. _____

13. Kristo alitoa mwili wake wa kimwili kwa Mungu kama sadaka ya dhambi kwa ajili ya msamaha wa dhambi za mwanadamu.
T _____ F _____
14. Kristo aliingia katika agano jipya pamoja na wote wanaomkubali kuwa Bwana kwa kuweka tumaini lao Kwake kwa utii?
T. _____ F. _____
15. Watu wote wameshindwa kuishi kwa kumpendeza Mungu na wanahitaji msamaha ili wakombolewe.
T. _____ F. _____
16. Sadaka ya dhambi ya Kristo, dhabihu ya upatanisho, inatoa msamaha kwa:
- _____ Kila mtu
  - _____ Wale wanaoamini
  - _____ Wale wanaoweka tumaini na utiifu wao katika Kristo na kuishi mafundisho yake
17. Msamaha wa dhambi, wokovu, hupatikana ndani
- _____ Imani yao juu ya kile kilicho sawa na cha kimungu
  - _____ Matendo yao mema na maisha wanayoishi
  - _____ Katika Kristo
18. Ni nani ambao hawataingia Mbinguni?
- _____ Waasherati
  - _____ Waabudu sanamu
  - _____ Wazinzi
  - _____ Mashoga
  - _____ Wasodoma [wapotoshaji wa ngono]
  - _____ wezi
  - _____ Watamanio [wenye tamaa]
  - _____ Walevi
  - _____ Watukanaji [kashfa]
  - _____ Wanyang'anyi [walaghai]
  - _____ Yote hapo juu

19. Mtu anaingiaje ndani ya Kristo ambapo wokovu na faida za msamaha zipo?

- a. Sikia ujumbe wa kuzikwa na kufufuka kwa kifo cha Mungu, Injili - Kristo Mwana wa Mungu
- b. Elewa bila dhabihu ya dhambi ya Kristo hakuwezi kuwa na msamaha
- c. Amini bila shaka kwamba Kristo ni na alikuwa Mungu
- d. Tubu kwa kubadili mtindo wa maisha kutoka katika maisha ya kidunia hadi utauwa
- e. Kiri imani yako kwamba Kristo ni Mwana wa Mungu
- f. Kufa kwa maisha ya zamani ya dhambi
- g. Zika maisha hayo ya kale ya kilimwengu katika kifo cha Kristo kwa kuzamishwa ndani ya maji ambayo mara nyingi huitwa ubatizo.
- h. Pokea kutoka kwa Mungu mwili wa kiroho uliofufuliwa, zawadi ya Roho Mtakatifu, na ushirika katika Mwili wa Kristo, Kanisa Lake.
- i. Ishi kwa uaminifu kwa mafundisho ya Kristo ukiruhusu Damu ya Kristo kuendelea kukusafisha na udhalimu wote.
- j. Yote hapo juu

20. Je, hali yako ikoje kwa Mungu na muumba wako?

- a. Unamjua Yesu
- b. Kristo anakujua